

Ministerie van
Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening
en Infrastructuur

corona-inclusieve Volkshuisvesting Verkenning (c-VTV)

19-11-2020

Corona-inclusieve VTV

- RIVM: meer dan 25 jaar VTV
- Corona nieuwe werkelijkheid, andere toekomsten?
- Wat betekent de coronapandemie voor toekomstige ontwikkelingen en opgaven?
  - Directe en indirecte effecten
  - Korte termijn (0-5 jaar) en middellange termijn (5-20 jaar)
  - Verschillende wenselijke toekomstbeelden
- Bredere afweging van maatregelen ondersteunen en beter voorbereid zijn in de toekomst
- Publicatie 27 November 2020

Producten: e-Magazine en website

In deze publicatie worden de volgende thema's belicht:

- COVID-19**: Twee in een verspreid veld.
- Gezondheid**: Sluikbesmettingen door vijfde groepsvaardigheid.
- Zorg**: Nieuw beeld van de thuiszorg.
- Leefomgeving**: Nieuw beeld van de woon- en leefomgeving.

Thema COVID-19

Hier komt een veldende tekst:

Belangrijkste risicofactoren COVID-19

- Personen met een chronische aandoening
- Personen met een zwakke immuniteit
- Personen met een hoge leeftijd
- Personen met een hoge leeftijd en een chronische aandoening
- Personen met een zwakke immuniteit en een hoge leeftijd
- Personen met een hoge leeftijd, een zwakke immuniteit en een chronische aandoening

Zielact: eerste golf COVID-19 bijna vijf keer hoger dan gemiddeld in Nederland

De uitkomst van de eerste golf van COVID-19 in Nederland is 100.000 gevallen, tegen een gemiddelde van 20.000 in landen met een vergelijkbaar aantal inwoners. Dit is een vijf keer zo hoog aantal als in landen met een vergelijkbaar aantal inwoners. Dit is vooral te wijten aan de hoge leeftijd van de Nederlandse bevolking en de hoge prevalentie van chronische aandoeningen en zwakke immuniteit. Dit is vooral te wijten aan de hoge leeftijd van de Nederlandse bevolking en de hoge prevalentie van chronische aandoeningen en zwakke immuniteit.

Kleine schommelingen in R-grootte hebben grote gevolgen voor IC-bezetting

De R-grootte is de vermenigvuldiging van het aantal nieuwe besmettingen met het aantal genezende personen. Een R-grootte van 1 betekent dat het aantal nieuwe besmettingen gelijk is aan het aantal genezende personen. Een R-grootte van 2 betekent dat het aantal nieuwe besmettingen twee keer zo hoog is als het aantal genezende personen. Dit kan leiden tot een grote toename van het aantal besmettingen en een grote bezetting van de intensive care eenheden (IC).

De kans op besmetting van de bevolking voor een virus als SARS-CoV-2 neemt toe

De kans op besmetting van de bevolking voor een virus als SARS-CoV-2 neemt toe. Dit is vooral te wijten aan de hoge prevalentie van chronische aandoeningen en zwakke immuniteit. Dit is vooral te wijten aan de hoge prevalentie van chronische aandoeningen en zwakke immuniteit.

Volle gezondheid Toekomst Versterking

Home

Toekomstverkenningen en gezondheid in tijden van corona

Wat zijn de toekomstverkenningen in het licht van de coronapandemie? Wat is de impact op onze gezondheid en de zorg? In welke directe en indirecte effecten komen, en in de toekomst? In deze VTV's wordt verteld hoe de impact van COVID-19 wordt doornut en gevolgd.

E-magazine

Over deze website

Contact

Trendscenario 2020

In november 2020 hebben we uitgezonden het 10 maanden vooruit op de VTV-2019.

Vorige VTV's

- VTV-2019 I
- VTV-2019 II
- VTV-2019 III
- VTV-2019 IV

Deel deze pagina

Service: Over deze site: Volg ons ook op:

Startpagina: Contact: Twitter: Facebook: LinkedIn: YouTube: Email

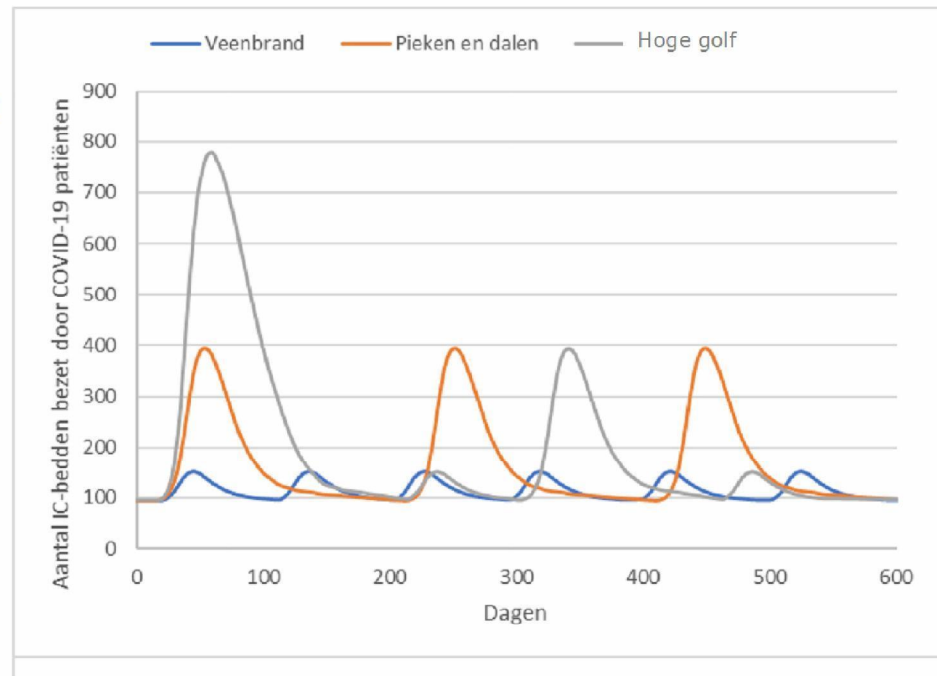
Aanpak c-VTV

- Anders dan anders
  - Korte doorlooptijd
  - Actualiteit van belang, kennis beperkt, onzekerheden groot
  - Kwalitatiever (maar ook update Trendsscenario)
- En ook weer hetzelfde
  - Brede benadering van determinanten en gezondheid
  - Zelfde proces interne en externe begeleidingscommissies
  - Teruggrijpen op vorige VTV's

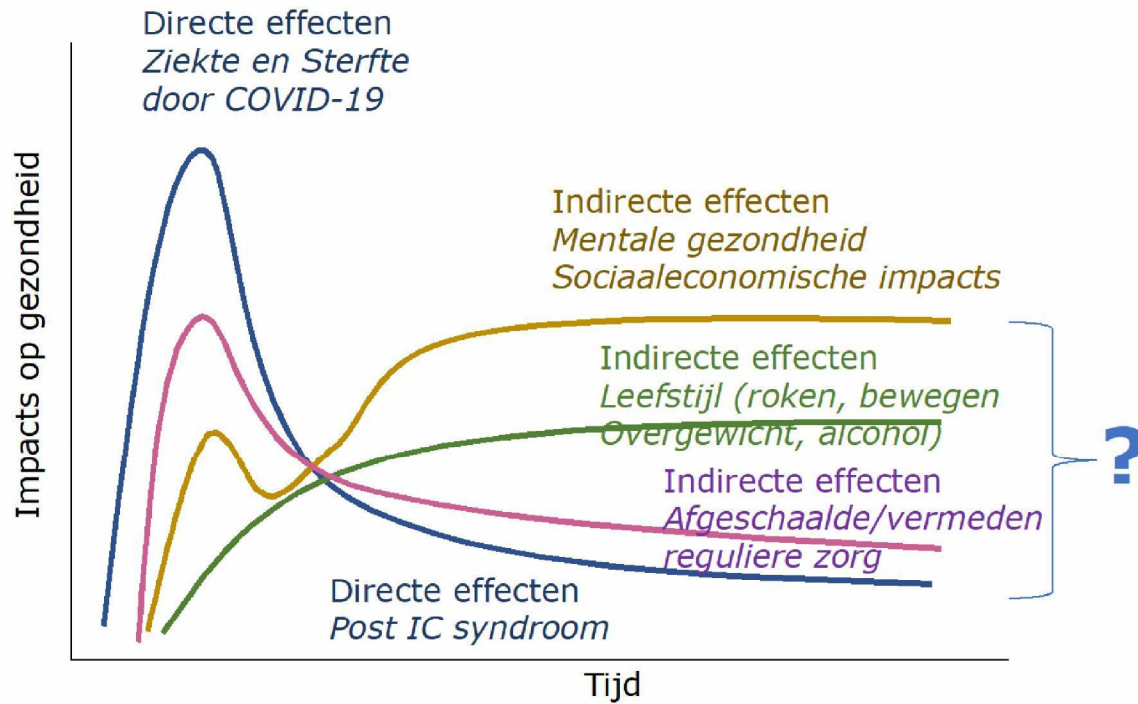
Drie Coronascenario's

- Veenbrand
- Pieken en dalen
- Hoge golf

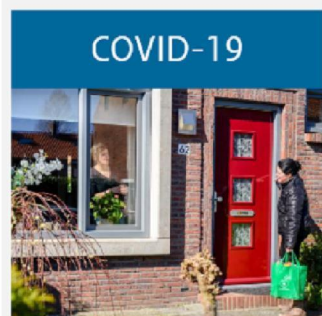

Directe en indirecte gezondheidsimpacts

Thema's c-VTV

1. COVID-19

- Ziektelast eerste golf COVID-19 minstens vier keer zo hoog als gemiddeld influenzaseizoen
- COVID-19 in top 3 van doodsoorzaken
- Levensverwachting een half jaar lager door eerste golf
- Kleine schommelingen in R-getal hebben grote gevolgen voor IC-bezetting
- Nog veel onzeker over immuniteit en vaccinatie
- Nieuwe fase van chronische én infectieziekten

2. Gezondheid

- Meer gezondheidsverlies door indirecte gevolgen coronacrisis
- Wisselend beeld mentale gezondheid door coronacrisis, in de toekomst mogelijk minder goede ervaren gezondheid
- Langetermijneffect eerste golf COVID-19 op levensverwachting nihil

3. Zorg

- Grotere urgentie voor inzet op digitale zorg en samenwerking in de regio door corona
- De coronapandemie vergroot de druk op de zorg en ondersteuning thuis
- Meer regie patiënten op gezondheid en zorg: niet voor iedereen eenvoudig

Additionele onderwerpen website:

- *Mantelzorgpotentieel*

4. Leefomgeving

- Stedelijke verdichting: meer druk op de openbare ruimte
- Door coronamaatregelen meer fietsen en wandelen
- Effecten van klimaatverandering op gezondheid steeds meer voelbaar

Additionele onderwerpen website:

- *Sociale kwaliteit*
- *Voedselomgeving*
- *Luchtkwaliteit*

Kernboodschappen

- Maatschappelijke opgaven voor gezondheid nog urgenter door corona
- Scheidslijnen scherper door de coronapandemie
- Crisis als keerpunt

Opgaven meer urgent: chronische ziektelast

- Meer roken en overgewicht, minder bewegen met extra sterfte en ziektelast tot gevolg
- Meer regie patiënten op eigen gezondheid en zorg: niet voor iedereen eenvoudig
- De kwetsbaarheid van de bevolking voor een virus als SARS-CoV-2 neemt toe

Opgaven meer urgent: vergrijzing en 4de levensfase

- Toenemende druk van vergrijzing op gezondheid en zorg blijft urgent
- De coronapandemie vergroot de druk op de zorg en ondersteuning thuis
- Potentieel mantelzorgers neemt af, formele zorg ook onder druk
- Toename multimorbiditeit groter risico voor ernstig beloop COVID-19

Opgaven meer urgent: mentale gezondheid

- Mentale gezondheid van iedereen onder druk
- Meer angst, stress, somberheid en eenzaamheid, toename van diagnoses psychische aandoeningen (nog) niet zichtbaar
- Veel verschillen tussen bevolkingsgroepen, over tijd, en wat betreft uitkomsten
- “Ramp na de ramp” kan nog ergeren worden door economische terugval

Scheidlijnen scherper

- Opeenstapeling van effecten bij bevolkingsgroepen (vaak langs de sociaaleconomische lijnen)
  - Hoger risico (overgewicht, slechtere gezondheid), minder opties voor thuiswerken, meer baanonzekerheid, meer stress
  - Minder digitale vaardigheden
- Generatiekloof dieper
  - Beeldvorming ouderen: van vitaal naar kwetsbaar
  - Jongeren weinig gezondheidsimpact, wel de lasten
  - Maar ook: verschraving van sociale leven bij alle groepen
- Meer oog voor ander perspectieven op gezondheid (participatie, eigen regie, kwaliteit van leven)

Crisis als keerpunt

- Ook positieve ontwikkelingen
  - O.a. zorg op afstand, samenwerkingen (zorg)partijen, herwaardering zorgpersoneel
  - Thuiswerken, meer rust, bewustzijn gezonde leefstijl
- Momentum voor verduurzamen, gezonder maken en vergroenen van de maatschappij
- Bewustzijn van verwevenheid de volksgezondheid met andere beleidsterreinen, zowel regionaal, nationaal als internationaal

Van analyse naar actie

- Sterkere inzet op integrale preventie
- Voorbereid op toekomst chronische ziekten én infectieziekten
- Meer aandacht voor en inzicht in mentale gezondheid
- Urgentie blijvende samenwerking ministeries

Bespreekpunt strategisch overleg

Zijn de boodschappen uit de c-VTV bruikbaar voor PG en VGP –
hoe willen/gaan PG en VGP hier mee verder?